

نقش تولید مرغ سائز در امنیت غذایی کشور

معاون پژوهش، فناوری و انتقال یافته‌های مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی ایلام گفت: تولید و مصرف مرغ سائز به دلیل کوتاه بودن طول دوره پرورش و کیفیت بالا در تامین امنیت غذایی کشور نقش بسزایی دارد.

به گزارش پایگاه خبری صنعت غذا و کشاورزی، به نقل از ایرنا؛ سیفعلی ورمقانی افزود: افزایش بازده غذایی، افزایش تعداد دفعات جوجه‌ریزی در سال، کاهش ریسک ابتلا به بیماری‌های عفونی و ناهنجاری‌های متابولیکی، افزایش تراکم در واحد سطح، بازده اقتصادی بیشتر، افزایش ماندگاری لاشه، افزایش کیفیت گوشت، کاهش چربی لاشه، ارتقای سطح سلامت و کاهش ریسک ابتلا به بیماری‌های قلبی عروقی مصرف‌کنندگان، از جمله مزایای استفاده از مرغ آرین است.

وی اظهار داشت: امروز با توجه به رشد بی‌رویه جمعیت جهان و محدودیت منابع آب و خاک، تامین غذا و آب یکی از اولویت‌های مهم هر کشوری محسوب می‌شود، بنابراین نقش صنعت طیور در تامین پروتئین حیوانی مورد نیاز جوامع مختلف بیش از هر زمان دیگر مشهود، حساس و تعیین‌کننده است.

معاون پژوهش، فناوری و انتقال یافته‌های مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی ایلام گفت: شخص‌های مختلف پایین بودن نسبی هزینه‌های تولید، بالا بودن بازده غذایی، اطمینان از عدم وجود

بیماری‌های مشترک جدی، برتری گوشت سفید بر گوشت قرمز از ابعاد مختلف غذایی، کوتاه بودن طول دوره پرورش و در نهایت سرعت رشد بالا در مقایسه با دام و آبزیان سبب شده تا جایگاهی رفیع، بدون رقیب و یکه‌تاز در عرصه تولید پروتئین حیوانی برای صنعت پرورش جوجه گوشتی فراهم آید.

وی، دلایل پیشرفت صنعت طیور را سهولت تغذیه طیور (عدم نیاز به مراتع وسیع برای پرورش و تغذیه آن با غذای متراکم)، بازده تولیدمثلی بالا (به دلیل کوتاه بودن فاصله نسل و تولید نتاج زیاد در یک نسل)، سرعت رشد (جوجه‌های آمیخته گوشتی می‌توانند در مدت کم‌تر از ۶ هفته به وزنی بیش از ۲ کیلوگرم برسند)، کم بودن افت لاشه بعد از کشتار (به دلیل کوتاه بودن دستگاه گوارش و سبک بودن استخوان‌ها، میزان افت پس از کشتار در طیور بسیار کمتر از سایر دام‌هاست)، امکان استاندارد کردن محیط (چون جوجه‌های گوشتی در محیط بسته پرورش می‌یابند، بر این اساس در هر شرایط آب و هوایی امکان پرورش دارند)، بازده اقتصادی (به دلیل پیشرفت ژنتیکی حاصل طی دهه‌های اخیر در صنعت طیور و استفاده از آمیخته‌ها) و ارزش غذایی گوشت طیور (گوشت طیور از نظر میزان و کیفیت پروتئین، ویتامین‌ها از جمله نیاسین غنی‌تر از سایر منابع گوشت حیوانی است) عنوان کرد.

ورمقانی اظهارداشت: لاین به جمعیتی از یک نژاد که از نظر یک یا چندین صفت مشابهت زیادی با یکدیگر داشته باشند اطلاق می‌شود، حیوانات لاین به یک جمعیت خالص از حیوانات خاص، اعم از دام و طیور می‌گویند که متعلق به یک نژاد مشخص با ویژگی‌های ژنتیکی کاملاً مشخص بوده و فقط با حیوانات خالص و هم‌نژاد خود آمیزش کرده و قادر به تولید حیواناتی مشابه خود هستند.

وی ادامه داد: هر یک از حیوانات متعلق به گله‌های لاین، دارای هویت و شناسنامه مشخص بوده و همه اطلاعات مربوط به روابط خویشاوندی آن با دیگر اعضای فامیل به ثبت می‌رسد و قابل پیگیری است.

معاون پژوهش، فناوری و انتقال یافته‌های مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی ایلام تصریح کرد: مزارع مرغ لاین به عنوان قلب صنعت طیور و از نظر ساماندهی در راس هرم این صنعت قرار دارد و حاصل سال‌ها تلاش، پژوهش، تحقیق و اصلاح نژاد گله‌های برتر دنیا هستند که با صرف هزینه‌های هنگفت ایجاد شده و نقش تعیین‌کننده در این صنعت دارند.

به گفته وی، هر قطعه مرغ لاین D تعداد ۵۰ قطعه جوجه یکروزه اجداد گوشتی تولید می‌کند، هر قطعه جوجه مادری اجداد D نزدیک به ۵۰ قطعه جوجه مادری تولید می‌کند و هر قطعه جوجه مادری ۱۴۰ قطعه جوجه یکروزه گوشتی تولید می‌کند، بنابراین هر قطعه مرغ اجداد D نزدیک به ۷۰ هزار قطعه جوجه یکروزه گوشتی معادل حدود ۱۲ تن گوشت و هر قطعه لاین D حدود ۳۵۰ هزار قطعه جوجه یکروزه تولید می‌کند که معادل بیش از ۵۹۰ تن گوشت مرغ است.

ورمقانی گفت: تعداد کمی از کشورهای جهان صاحب علم و فناوری موسوم به لاین هستند و کشورهای آمریکا، انگلیس، هلند، برزیل، هند، آلمان، فرانسه و ایران تنها دارندگان این توانایی هستند.

سابقه دستیابی به نژاد لاین در ایران

وی درباره پیشینه مرغ آرین افزود: برای دستیابی به اهداف انقلاب اسلامی ایران و در رابطه با قطع وابستگی در سال ۶۰ شورای عالی اقتصاد به پیشنهاد وزارت کشاورزی سرمایه گذاری در صنعت مرغ لاین را تصویب کرد که به موجب آن مقرر شد قراردادی برای ورود یک نوبت جوجه یکروزه لاین به انضمام نیروهای کارشناس و انتقال فناوری مربوط منعقد شود.

معاون پژوهش، فناوری و انتقال یافته‌های مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی ایلام اظهار داشت: بدین منظور یک‌هزار و ۱۳۷ هکتار از اراضی جنگلی در بابلکنار واقع در ۲۵ کیلومتری جنوب شهرستان بابل برای پرورش مرغ لاین در نظر گرفته شد. در اواخر سال ۶۲ عملیات ساختمانی آغاز شد و پس از هفت سال تلاش مستمر و پیگیر و آموزش نیروهای متخصص و بازگشت آنان به وطن، این مرکز کار آزمایشی خود را با ورود یک دوره جوجه اجداد از شرکت «یوری برید» هلند در تیرماه ۶۹ آغاز کرد.

وی، درباره چگونگی تولید جوجه‌های گوشتی گفت: مراحل تولید جوجه‌های گوشتی شامل مرغ لاین، مرغ اجداد، مرغ مادر و در نهایت جوجه گوشتی است، به عبارت ساده‌تر از مرغ لاین، مرغ اجداد و از مرغ اجداد، مرغ مادر و از مرغ مادر، جوجه گوشتی تولید می‌شود.

ورمقانی افزود: گله‌های تجارتي در دنیا متشکل از سه تا چهار لاین، A, B, C, D هستند، لاین‌های A, B به عنوان لاین‌های پدری بوده و بر اساس

صفات وزن بدن، فرم بدن، سرعت رشد، ضریب تبدیل غذایی و میزان نطفه‌داری انتخاب می‌شوند. لاین‌های C, D لاین‌های مادری بوده و بیشتر از نظر صفات تولید تخم‌مرغ، جوجه‌آوری و سایر صفات اقتصادی انتخاب می‌شوند.

معاون پژوهش، فناوری و انتقال یافته‌های مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی ایلام، درباره نگهداری و پرورش گله‌های اجداد گفت: در این مرحله مرغ‌ها و خروس‌هایی نگهداری می‌شوند که محصول تلاقی لاین‌ها هستند، بدین صورت که مرغ و خروس لاین A با هم تلاقی داده می‌شوند، ماده‌های آن حذف و نرها نگهداری می‌شوند. مرغ و خروس لاین B با هم تلاقی داده می‌شوند، ماده‌های آن نگهداری و نرها حذف می‌شوند، مرغ و خروس لاین C با هم تلاقی داده می‌شوند ماده‌ها حذف و نرها نگهداری می‌شوند.

به گفته وی، مرغ و خروس لاین D با هم تلاقی داده می‌شوند ماده‌ها نگهداری و نرها حذف می‌شوند. سپس از تلاقی خروس A با مرغ B خروس‌های AB نگهداری و مرغ‌های آن حذف می‌شوند و از تلاقی خروس C با مرغ D مرغ‌های آن نگهداری و خروس‌ها حذف می‌شوند.

ورمقانی درباره نگهداری و پرورش گله مرغ مادر گفت: سومین مرحله برای تولید جوجه‌های گوشتی، نگهداری و پرورش گله‌های مرغ مادر است که مدیریت آن از شیوه‌ای خاص برخوردار است. پس از طی دوره پرورش و رشد از زمان تولید، مرغ حاصله از اجداد CD با خروس اجداد AB تلاقی داده شده و از تخم مرغ‌های تولیدی این گله‌ها پس از طی مراحل جوجه‌کشی، جوجه‌های گوشتی تولید می‌شود.

جوجه‌گوشتی آراین قابل رقابت با سویه‌های دیگر

معاون پژوهش، فناوری و انتقال یافته‌های مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی ایلام تصریح کرد: ایران یکی از محدود کشورهایی است که دارای مرغ لاین گوشتی است، جوجه‌گوشتی این لاین تحت عنوان سویه آراین تولید می‌شود، در سال‌های گذشته این لاین توانایی تولید و پرورش گله‌های اجداد گوشتی مورد نیاز کشور را داشت و به همین دلیل قسمت اعظم گوشت مرغ کشور توسط جوجه گوشتی سویه آراین تامین می‌شد.

وی اظهارداشت: در سال‌های گذشته این جوجه گوشتی بالاترین سهم را در

تامین جوجه یکروزه مورد نیاز کشور دارا بود، اما امروزه بنا به دلایلی سهم آن در میزان تولید جوجه یکروزه گوشتی کشور به شدت کاهش یافته است و سویه‌های وارداتی دیگر از جمله «راس»، «کاب»، «لوهمن»، «آربوراکرز» و «هوبارد» جایگاه این سویه داخلی را کسب کرده‌اند.

ورمقانی گفت: آزمایش‌های متعددی در مورد مقایسه توان تولیدی این سویه جوجه‌گوشتی داخلی با سایر هیبریدهای موجود در کشور توسط مراکز دانشگاهی و تحقیقاتی انجام شده و با توجه به شرایط آزمایش و سویه‌های مورد مطالعه نتایج متفاوتی نیز گزارش شده است. در تعداد از این مطالعات سویه آرین تقریباً توانایی رقابت با سایر سویه‌ها در شرایط مدیریتی و تغذیه‌ای که بیشتر مزارع پرورش جوجه گوشتی کشور ما اعمال می‌کنند را دارا بوده است.

وی بیان‌داشت: به هر حال با استفاده از روش‌های مدیریتی و اصلاح نژادی امکان بهبود بیشتر عملکرد و بازدهی اقتصادی صفات تولیدی در سویه آرین وجود دارد.

مقایسه صفات عملکردی جوجه گوشتی آرین با سایر سویه‌های موجود در ایران

معاون پژوهش و فناوری و انتقال یافته‌های مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی ایلام افزود: در سال ۷۷ صفات عملکردی جوجه گوشتی آرین با دو سویه راس «لوهمن» در شرایط مدیریتی یکسان به مدت هشت هفته مورد مطالعه قرار گرفت، جیره غذایی بر اساس توصیه انجمن ملی تحقیقات (NRC ۱۹۹۴) در سه مرحله آغازین رشد و پایانی تنظیم شد و نتایج نشان داد که اختلاف افزایش وزن روزانه در دوره‌های آغازین، رشد و پایانی در بین هیبریدها معنی‌دار بود ($P < 0.05$)، اما در یک تا هفت هفتگی و یک تا هشت هفتگی این اختلاف معنی‌دار نبود.

به گفته وی، تفاوت متوسط وزن زنده در ۴۹ روزگی در بین هیبریدها معنی‌دار نبود اما در ۴۲ روزگی معنی‌دار بود ($P < 0.01$). ضریب تبدیل غذایی نیز در بین هیبریدها به‌جز دوره آغازین اختلاف معنیداری را نشان نداد. درصد تلفات در بین هیبریدها به‌جز دوره رشد در سایر دوره آزمایش اختلاف معنی‌داری داشت ($P < 0.01$). در بین هیبریدها اختلاف متوسط وزن لاشه در پایان هفته‌های هفت و هشت، درصد لاشه به وزن زنده در هفته هشت معنی‌دار نبود، اما درصد لاشه به

وزن زنده در هفته هفت معنی دار بود ($P < 0.01$). در بررسی صفات مورد مطالعه از نظر تاثیر جنس در بیشتر موارد نرها دارای عملکرد بهتری نسبت به ماده‌ها با اختلاف معنی‌داری بودند.

ورمقانی تصریح کرد: در سال ۹۵ عملکرد و خصوصیات لاشه پنج سویه تجاری جوجه‌گوشتی موجود در ایران (آربورایکرز، آرین، راس ۳۰۸، کاب و هوبارد) مورد مطالعه قرار گرفت. جیره‌های غذایی با استفاده از مواد خوراکی معمولی و بر اساس ذرت و سویا در دو دوره آغازین (یک تا ۲۱ روزگی) با دو هزار و ۹۰۰ کیلوکالری انرژی قابل متابولیسم در هر کیلوگرم خوراک و رشدی (۲۲ تا ۴۲ روزگی) با سه هزار کیلوکالری انرژی قابل متابولیسم در هر کیلوگرم خوراک و به صورت آردی تهیه شد. برای تأمین مواد مغذی و معدنی مورد نیاز جوجه‌های گوشتی از جداول استاندارد انجمن ملی تحقیقات (NRC، ۱۹۹۴) استفاده شد.

معاون پژوهش و فناوری و انتقال یافته‌های مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی ایلام افزود: نتایج نشان داد سویه‌های مختلف آزمایشی اثر معنی‌داری بر مقدار مصرف خوراک داشتند، به طوری که سویه هوبارد با مصرف ۷۷ گرم کمترین و سویه‌های راس و آربورایکرز با مصرف ۸۳ و ۸۴ گرم به ازای هر پرنده در روز به ترتیب بالاترین مصرف خوراک را ($P < 0.05$) داشتند بنابراین اختلاف میانگین افزایش وزن روزانه و ضریب تبدیل غذایی بین سویه‌ها معنی‌دار نبود. تیمارهای آزمایشی تاثیری بر روی نسبی لاشه، سنگدان، کبد، چربی محوطه شکمی، بورس فابریسی و سوطحال در ۲۱ و ۴۲ روزگی نداشتند.

ورمقانی افزود: به‌طور کلی افزایش وزن، ضریب‌تبدیل و خصوصیات لاشه در بین این پنج سویه جوجه‌گوشتی اختلاف معنی‌داری نداشتند، بنابراین در شرایط مدیریتی و تغذیه‌ای مشابه با این آزمایش، عملکرد این سویه‌ها تقریباً مشابه بوده و واحدهای صنعتی جوجه‌گوشتی با توجه به قیمت و وضع موجود در بازار، هر یک از این سویه‌ها را می‌توانند پرورش دهند.

سرویس خبری: دام و طیور و آبزیان

منبع: ایرنا